

Grafuri

Definitie; Tipuri de grafuri; Terminologie;
Reprezentari

Definitie

- Grafurile sunt structuri de date foarte raspandite in stiinta calculatoarelor, iar algoritmi de grafuri sunt fundamentali in acest domeniu.
- Un graf consta dintr-o multime de noduri si o multime de muchii, astfel incat o muchie leaga doua noduri.
- Arborii si listele sunt cazuri speciale de grafuri.

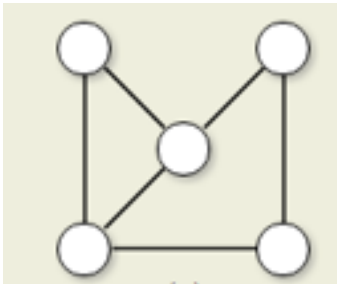
Definitie

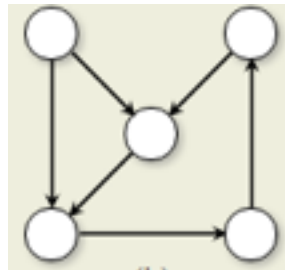
- Un **graf** $G=(V,E)$ – pereche ordonata de multimi care cuprinde:
  - o multime V finita si nevida de varfuri sau noduri
  - o multime E de perechi (ordonate sau neordonate) de elemente din V numite:
    - muchii – daca sunt perechi neordonate (graf neorientat)
    - arce – daca sunt perechi ordonate (graf orientat)
  - Fiecare muchie leaga o pereche de varfuri din V .
- **Ordinul** unui graf: numarul de varfuri $n = |V|$
- Numarul de muchii $e = |E|$
  - e poate lua valori intre 0 si $|V|^2-|V|$

Tipuri de grafuri

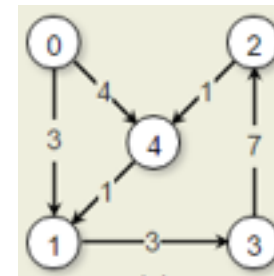
Graf **neorientat** – graf ale carui muchii nu au o directie

Graf **orientat** – un graf ale carui muchii au o directive definite de la un varf la alt varf.

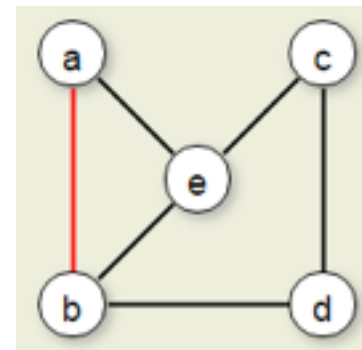
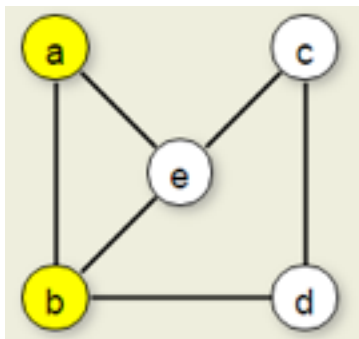

Graf **etichetat** – un graf care are atasata o eticheta, o pondere sau un cost la fiecare muchie.

Notiuni fundamentale

- O muchie care leaga varfurile a si b ale unui graf se noteaza (a,b)
  - O astfel de muchie este **incidenta** la varfurile a si b .
  - Varfurile a si b sunt **varfuri adiacente sau vecine**.

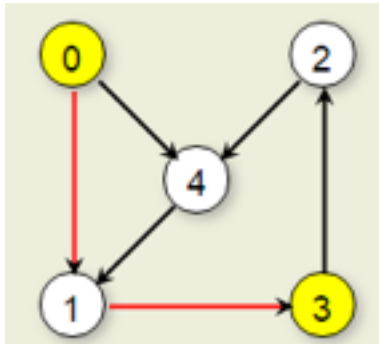
Notiuni fundamentale

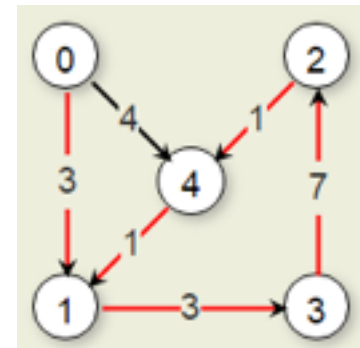
- **Gradul unui varf** este numarul de muchii incidente acelui varf.
- Cat este suma gradele tuturor nodurilor din graful G in functie de numarul de muchii ?
- Intr-un graf orientat:
  - **gradul exterior** (out degree) al unui varf este dat de numarul de vecini adiacenti de la el (numarul de muchii care ies din varf).
  - **Gradul interior** (in degree) este numarul de vecini adiacenti varfului (numarul de muchii care intra in varf)

Notiuni fundamentale

- **Drum (cale)** – o secventa de varfuri $v_1, v_2, \dots, v_n$ formeaza un drum de lungime $n-1$ daca exista muchii de la v_i la v_{i+1} pentru $1 \leq i < n$
- **Lungimea drumului** – numarul de muchii ale drumului.
- **Drum simplu** – drum cu varfuri distincte.

Drum simplu de la 0 la 3

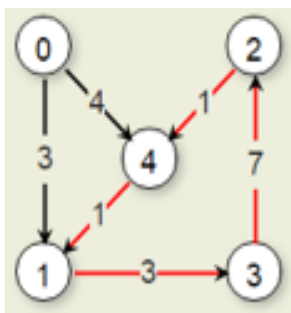

Drumul 0, 1, 3, 2, 4, 1
nu este simplu

Notiuni fundamentale

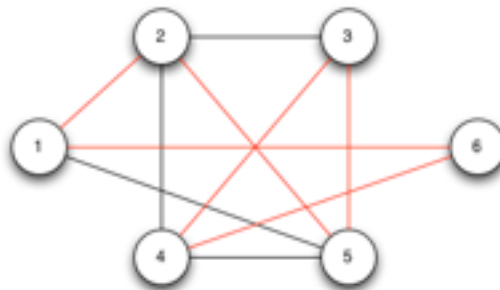
- **Ciclu** – drum de lungime minim 3 care conecteaza un varf v_1 la el insusi.

Ciclu simplu: ciclu care are un drum simplu, exceptie facand primul si ultimul varf care sunt identice.

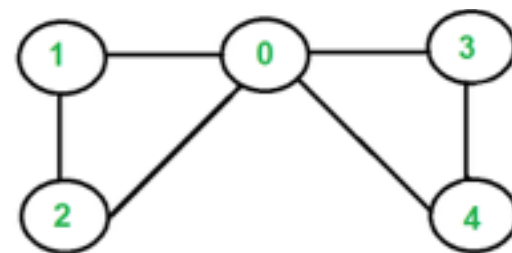
Ciclu simplu: 1, 3, 2, 4, 1

Ciclu hamiltonian: ciclu simplu care trece prin toate nodurile grafului G , exact o dată,

Ciclu hamiltonian:
1, 2, 5, 3, 4, 6, 1

Ciclu eulerian: ciclu care trece prin toate muchiile grafului G , exact o dată,

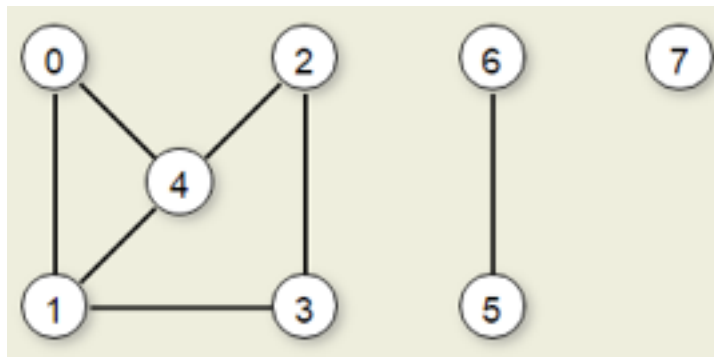

Ciclu eulerian:
2,1,0,3,4,0,2

Notiuni fundamentale

- **Graf conex** – între oricare doua varfuri exista cel putin un drum.
- **Componente conexe** – subgrafurile maximal conectate ale unui graf neorientat.

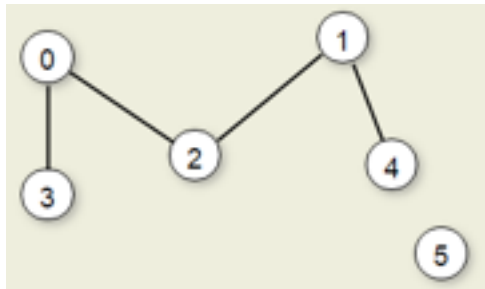

Graf neorientat care are 3 componente conexe.

Notiuni fundamentale

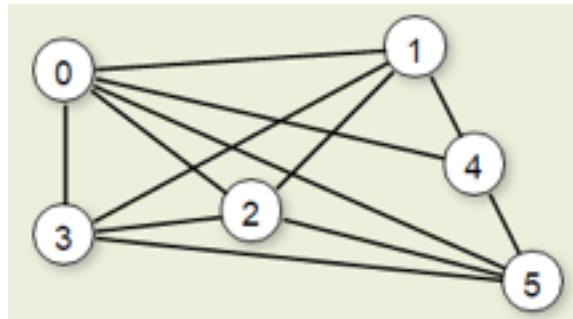
Graf rar (sparse graf) – graf cu putine muchii:

$$|E| \ll |V|^2$$

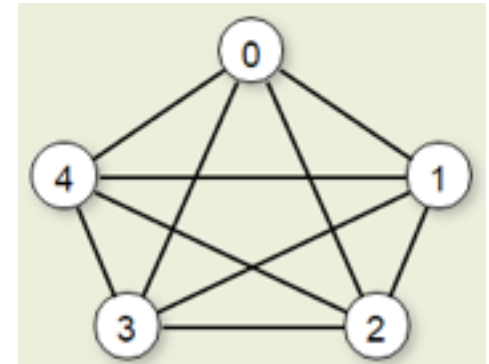
Graf dens – graf cu multe muchii:

$$|E| \sim |V|^2$$

Graf complet – graf care are toate muchiile posibile:

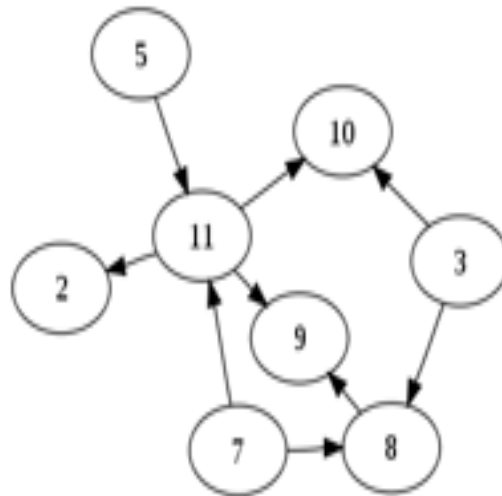
$$|E| = 1/2|V|^2 - |V|$$

Notiuni fundamentale

- **Graf aciclic** – graf fara cicluri.
- **Graf aciclic directionat** – un graf directionat fara cicluri.

Modalitati de reprezentare a grafurilor

---

1. Matricea de adiacenta:

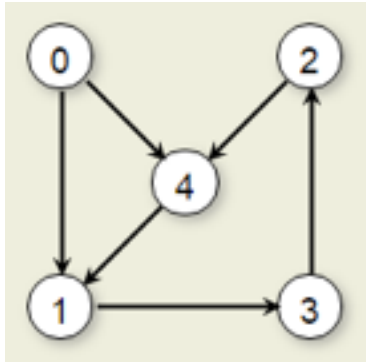
- Matrice de dimensiune $|V| \times |V|$
- Randul i din matrice contine intrarile pentru varful v_i
- Coloana j din randul i este marcata (fie 1, True, pondere, cost) daca exista o muchie de la varful v_i la varful v_j .

2. Lista de adiacenta:

- Sir care contine $|V|$ liste inlantuite.
- Pozitia i din sir contine un pointer la lista varfurilor adiacente varfului v_i .
- Reprezentarile sunt potrivite atat pentru grafuri orientate cat si pentru grafuri neorientate.

Modalitati de reprezentare a grafurilor

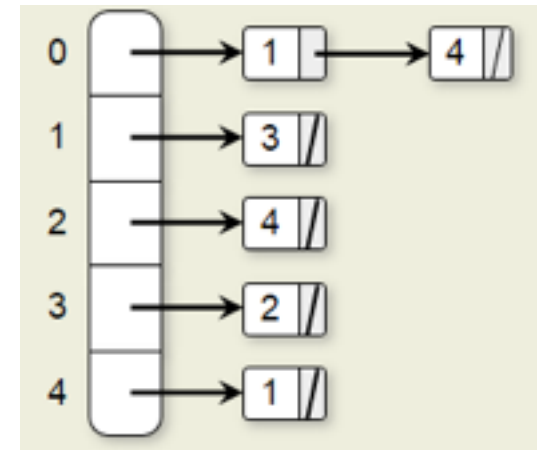
- Exemplu pentru graf orientat:

Graf orientat

	0	1	2	3	4
0		1			1
1				1	
2					1
3			1		
4		1			

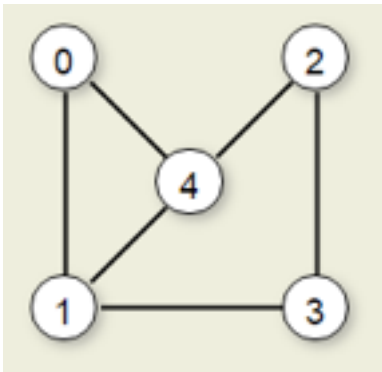
Matricea de adiacenta

Lista de adiacenta

Modalitati de reprezentare a grafurilor

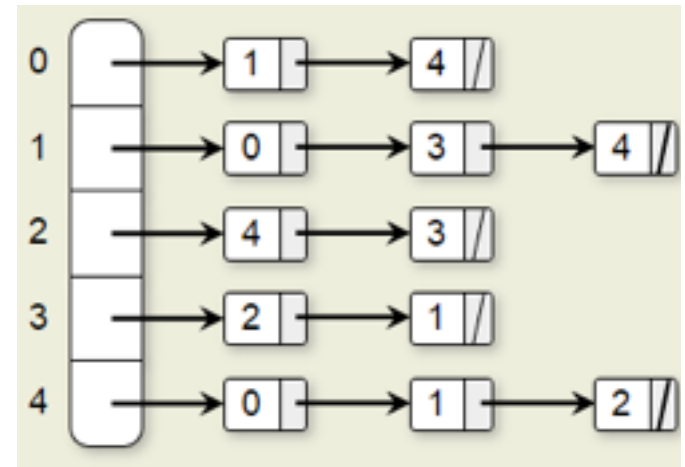
- Exemplu pentru graf neorientat:

Graf neorientat

	0	1	2	3	4
0		1			1
1	1			1	1
2				1	1
3		1	1		
4	1	1	1		

Matricea de adiacenta

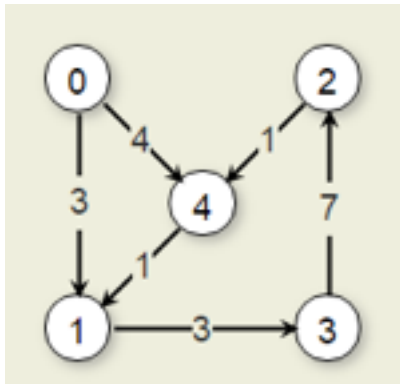

Lista de adiacenta

Fiecare muchie dintre varfurile u si v a unui graf neorientat este reprezentata de doua muchii orientate: una de la u la v si alta de la v la u .

Modalitati de reprezentare a grafurilor

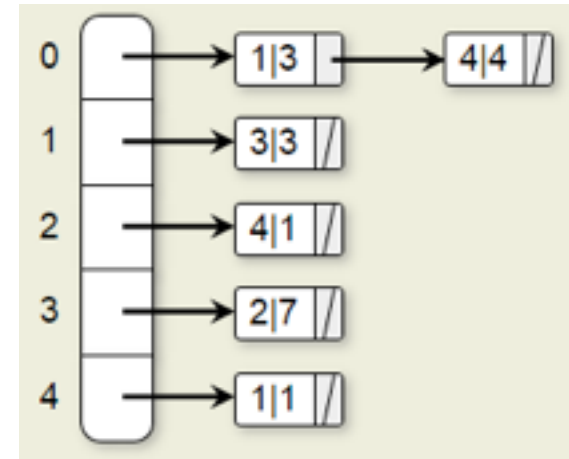
- Exemplu pentru graf etichetat:

Graf etichetat

	0	1	2	3	4
0		3			4
1				3	
2					4
3			7		
4		1			

Matricea de adiacenta

Liste de adiacenta

Modalitati de reprezentare a grafurilor

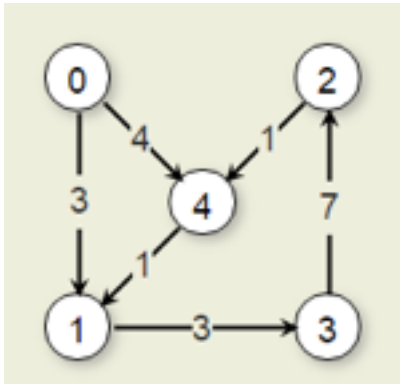

- Care reprezentare este mai eficienta ca spatiu de stocare?
  - Depinde de numarul de muchii
  - Lista de adiacenta stocheaza informatii doar pentru acele muchii care apar in graf
  - Matricea de adiacenta alocata spatiu pentru orice muchie posibila din graf, dar nu necesita o incarcare suplimentara de pointeri
  - Cu cat graful devine mai dens cu atat matricea de adiacenta devine mai eficienta ca spatiu alocat.
  - Cu cat graful este mai rar cu atat este mai indicate o reprezentare cu liste de adiacenta.

Modalitati de reprezentare a grafurilor

- Eficienta reprezentarilor - exemplu

Graf etichetat

- Se da graful din figura alaturata.
- Se cunosc urmatoarele detalii de stocare:

- indicele unui varf – 2 bytes
- Pointer – 4 bytes
- Eticheta unui arc – 2 bytes.

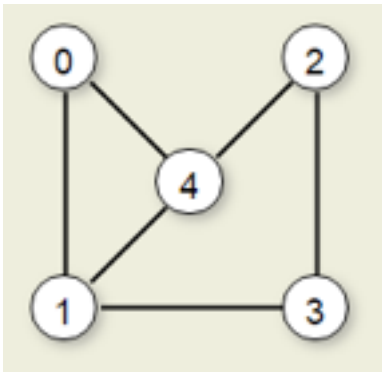
Care e spatiul necesar pentru stocarea prin matrice de adiacenta si prin liste de adiacenta ?

Matricea de adiacenta: $2|V|^2 = 50$ bytes

Lista de adiacenta: $4|V| + 6|E| = 56$ bytes

Modalitati de reprezentare a grafurilor

- Eficienta reprezentarilor - exemplu

Graf neorientat

- Se da graful din figura alaturata.
  - Se cunosc urmatoarele detalii de stocare:
    - indicele unui varf – 2 bytes
    - Pointer – 4 bytes
    - Eticheta unui arc – 2 bytes.
- Care e spatiul necesar pentru stocarea prin matrice de adiacenta si prin liste de adiacenta ?

Bibliografie:

- Sursa figuri: <http://algoviz.org/OpenDSA/Books/Everything/html/GraphIntro.html>